

İlk kez yayınlanan 27 Mayıs belgeleri Darbecilerin Diyanet oyunu

1 Şubat 2013

SAMET ALTINTAŞ - İSTANBUL

Cuntanın 1960 darbesi sonrası camileri kullandığı bilinir.

Tarihçi Ahmet Yaşar Akkaya'nın ilk kez ulaştığı belgeler, gerçeği bir kez daha gözler önüne seriyor.

Diyanet İşleri Reisliği'nin müftülöklere gönderdiği telgrafta, darbecilerin dini, siyasete alet ettikleri görülüyor.

27 Mayıs darbesi ile ülke idaresini ele geçiren askerî cuntanın dini, emellerine nasıl alet ettiğini gösteren yeni belgeler gün yüzüne çıktı.

Tarihçi Ahmet Yaşar Akkaya'nın ulaştığı darbeden bir hafta sonra çekilen telgraf metinlerinde Diyanet İşleri Başkanlığı müftülöklere darbeye ve darbe sonrası kurulan hükümete destek verilmesini emrediyor.

Aksi hareket edenlerin hem bu dünyada hem de ahirette mesul olacağı yazılan belgelerde vaizlerin halkı hadis ve ayetlerle ikna etmesi tavsiye diliyor.

27 Mayıs 1960, Türkiye'nin hukukî, demokratik ve kültürel yapısını bozan bir darbeydi.

Halkı ikna etmek için de camilerde hutbe okutup vaaz verdiren cunta, ebcet hesabıyla ayetlerden, yaptıklarına manevî işaretler çıkarmaya çalışmışlardı.

Tarihçi-yazar Ahmet Yaşar Akkaya'nın Cumhuriyet Arşivi'nde ulaştığı belgelerde cuntanın darbeden bir hafta sonra Diyanet eli ile meşruiyetini sağlamak için çalışmalar yaptığı görülüyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın müftülere çektiği telgrafta, "Milli menfaatlerimizi korumak için var kuvvetiyle çalışan hükümetimize destek olmanın dinî bir vecibe teşkil ettiğini, aksine hareket eyleminin dünyada ve ahirette mes'uliyetleri ve hüsrânı mucip olacağını vaizlerimizin vaazlarında, hatiplerimizin hutbelerinde âyet ve hadislere istinaden halkımıza duyurmanın temini ve neticeden bilgi verilmesini ehemmiyetle rica ederim." ifadeleri yer alıyor.

Darbecilerin baskısı sonucu Diyanet'in dört ay sonra Mersin Anamur Müftülüğü'ne çektiği telgraf ise olayın trajikliğine işaret ediyor: "27 Mayıs inkılâbının taşıdığı büyük mânânın halka ve köylüye kâfi derecede ve açık bir ifade ile, vaizlerimizin va'zlarında, hatiplerimizin hutbelerinde âyet ve hadislere istinaden anlatılması..."

İLK KEZ YAYINLANAN 27 MAYIS BELGELERİ

BELGELERİN BÜYÜK BOYUTUNU GÖRMEK İÇİN TIKLAYINIZ (1)...

BELGELERİN BÜYÜK BOYUTUNU GÖRMEK İÇİN TIKLAYINIZ (2)...

Ahmet Yaşar Akkaya'ya göre 27 Mayıs kafası bir tezat teşkil ediyor ve Adnan Menderes ve arkadaşlarını Yassıada'da yargılayanların Demokrat Parti'ye isnat ettikleri suç, kendileri işliyor.

Belgelerin bu konunun aydınlanması için iyi bir emsal olduğunu belirten Akkaya, 1960 darbesinin daha böyle birçok paradoksa imza attığını söylüyor. Cemal Gürsel ve ekibini dini siyasete alet etmeye yönlendiren durum ise 27 Mayıs'ın sanıldığı ve söylendiği gibi bir halk hareketi olmaması.

Cuntanın emrindeki Diyanet İşleri Reisliği'nin müftülere gönderdiği telgraf:

Müftülüğüne

4.6.1960

27 Mayıs'ta Silahlı Kuvvetlerimiz tarafından, millet ve memleket hayrına olarak yapılan hürriyet ve inkılâp hareketini hazmedemiyen ve hasis menfaatlerini, dedikodularla ve menfi propagandalarla milli birlik ve dirliğimizi bozmakta arayan bazı sinsî unsurların bulunabileceği göz önünde tutularak halkımızın ikaz ve irşat edilmesi hususunda reisliğimize de mühim vazifeler tereddüp etmektedir.

Bugün; yurdumuzun en ücra köşelerine kadar idareyi fiilen ele alıp milli menfaatlerimizi korumak için var kuvvetiyle çalışan hükümetimize destek olmanın dinî bir vecibe teşkil ettiğini, aksine hareket eyleminin dünyada ve ahirette mes'uliyetleri ve hüsrânı mucip olacağını vaizlerimizin vaazlarında, hatiplerimizin hutbelerinde âyet ve hadislere istinaden halkımıza duyurmanın temini ve neticeden bilgi verilmesini ehemmiyetle rica ederim.

Diyanet İşleri Reisi

Anamur Müftülüğü'ne

28/9/960

27 Mayıs inkılâbının taşıdığı büyük mânanın halka ve köylüye kâfi derecede ve açık bir ifade ile, vaizlerimizin va'zlarında, hatiplerimizin hutbelerinde âyet ve hadislere istinaden anlatılması müftülüklerle gönderilen 4/6/1960, 16/6/1960, 28/7/1960 tarih ve 11467, 11942, 15811 sayılı tamimlerimizle istenilmişti.

Mezkûr tamimler gereğinin yerine getirilmesinin dikkat ve hassasiyetle takibinden; kendi bölgelerinde ve müftülük camiası içinde inkılâbın ruh ve mânasına aykırı mahiyetteki davranışlardan müftülerin de sorumlu bulduklarını hatırlatır,

a) Yukarıda bahsedilen tamimler üzerine ne gibi bir faaliyette bulunulup ne netice alındığının, vaiz ve hatiplerin bu mevzudaki faaliyetlerinin (faaliyetin mahiyeti ve kimler tarafından ne yapıldığını isim zikredilerek belirten) bir raporla bildirilmesine,

b) Bundan sonra bu hususta yapılacak işler için hazırlanacak programın, en geç 20/10/1960 tarihinde başkanlıkta bulunmak üzere gönderilmesini ve keyfiyetin ilgililere de duyurulmasını ehemmiyetle rica ederim.

Diyanet
İşleri Başkan Y.

http://www.zaman.com.tr/cuma_darbecilerin-diyamet-oyunu_2048165.html